

GREENPEACE

SAYI #92

greenpeace.org.tr

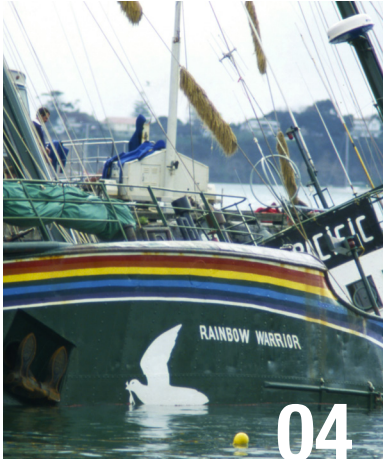
Özel dosya

30 yıl geçti...
Gökkuşáđını
batıramazsınız!

- Eylemcilerden
Fransa'ya nükleer
çağrısı
- Enerji [D]evrimi

İçindekiler

04

Fransız Gizli Servisi bir gemiyi batırabileceğine inanmakta haklı olsa da, milyonlarca insanın cesaretini kırabileceği konusunda yanılıyordu. Bir Greenpeace destekçisinin çok güzel bir şekilde ifade ettiği gibi: Gökkuşağını batıramazsınız!

Gökkuşağını batıramazsınız!

İlk Rainbow Warrior gemimizin barışçıl bir protesto öncesi Fransız Gizli Servisi tarafından bombalanmasının ve olayda fotoğrafçı Fernando Pereira'nın hayatını kaybetmesinin üzerinden 30 yıl geçti...

10

Enerji [D]evrimi raporu yayınlandı

Türkiye'nin enerji ihtiyacını karşılamak için kömür ve nükleere ihtiyacı olmadığını ortaya koyan yeni Enerji [D]evrimi raporunu yayınladık. Avrupa Birliği Yenilenebilir Enerji Konseyi ile ortaklaşa hazırladığımız rapor, Kemal Derviş'in önsözü ile sunuluyor.

Yeni Enerji [D]evrimi raporu Türkiye'nin 2023 yılına kadar yenilenebilir enerji üretimini yaklaşık iki katına çıkarabileceği bir yol haritası açıklıyor. Bahsettiğimiz Enerji [D]evrimi teknik olarak mümkün, uygulanabilir ve alışlagelmiş yöntemlere göre çok daha iyi sonuçlar veriyor.

GREENPEACE BÜLTEN

Yerel Süreli Yayın

İmtiyaz Sahibi

Greenpeace Akdeniz Basım ve Tanıtım Hizmetleri Ltd. Şti.
Dilek Aldemir

Genel Yayın Merkezi

Asmalı Mescit Mh. Kallavi Sk.
No: 1 Kat: 5 Beyoğlu 1 İstanbul
Tel: +90 212 292 76 19
Faks: +90 212 292 76 22

Genel Yayın Yönetmeni

Dilek Aldemir

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Ece Ünver

Editör

Çağrı Özütürk

Baskı

Yasin Gedik
Printworld Matbaa San. Tic. A.Ş.

Grafik Tasarım ve Uygulama

Jargon İstanbul

Dağıtım

PTT

GREENPEACE

www.greenpeace.org.tr

Greenpeace eylemcilerinden Fransa'ya çağrı

25 Greenpeace eylemcisi, Fransa hükümetinin pahalı ve geleceği olmayan nükleer santraller yerine, yenilenebilir enerjilere yatırım yapması için Maliye Bakanlığı'nın girişini kapatarak eylem gerçekleştirdi. Eylemciler girişin önünde **"Nükleer iflas ettirir, yatırımları durdur,"** yazan bir pankart açtı. Greenpeace, önümüzdeki Aralık ayında gerçekleşecek **COP 21 İklim Konferansı'ndan önce** yenilenebilir enerji adına somut sözler vermesi konusunda Fransa Cumhurbaşkanı François Hollande'a çağrıda bulundu.

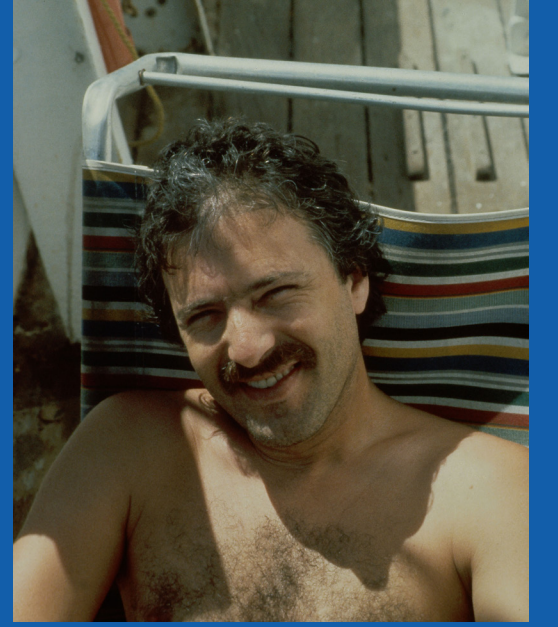
Fotoğraflar: © Elsa Palito / Greenpeace

Gökkuşağını batıramazsınız!

İlk Rainbow Warrior gemimizin barışçıl bir protesto öncesi Fransız Gizli Servisi tarafından bombalanmasının ve olayda fotoğrafçı Fernando Pereira'nın hayatını kaybetmesinin üzerinden 30 yıl geçti. Fransız Gizli Servisi bir gemiyi batırabileceğine inanmakta haklı olsa da, milyonlarca insanın cesaretini kırabileceği konusunda yanılıyordu. Bir Greenpeace destekçisinin çok güzel bir şekilde ifade ettiği gibi: Gökkuşağını batıramazsınız!

© Jeff Tan / Greenpeace

Bundan 30 yıl önce kalabalık bir insan grubu ailelerini, işlerini, evlerini bırakıp küçük botlara binerek Pasifik Okyanusu'nda nükleer denemelerin yapıldığı bir alana doğru yola çıktı. Tek amaçları, orada yaşanabilecek bir nükleer patlamayı durdurmaktı. Sadece orada bulunarak... Nükleer denemeleri savunan Fransız hükümeti, bir araya gelmiş bu kadar fazla insana karşı kazanamayacağını biliyordu. Bu yüzden korkunç bir şey yaptı: Nükleer denemelerin yapıldığı alana gitmekte olan botlara önderlik eden gemiyi, Greenpeace'in *Rainbow Warrior* gemisini bombaladı. Gemide bulunan fotoğrafçı Fernando Pereira hayatını kaybetti.

Bugün, Pasifik Okyanusu'ndaki nükleer denemeler buna karşı çıkan insanların inatla ve cesaretle mücadele etmesi sayesinde durdurulmuş durumda. Nükleer denemelerine karşı çıkan tüm insanlar o gün o botlarda değildi. Kimisi konu hakkında yazılar yazdı, kimisi protesto yürüyüşlerinde yer aldı, kimisi bu konudaki imza kampanyalarına katıldı, kimisi gönüllü oldu, kimisi mücadelelere maddi destekte bulundu, kimisi ailesini ve arkadaşlarını karşı durmaya ikna etti. Sıradan insanlar tarafından yapılan bu bireysel eylemlerden her biri, karar vericilerin kalbine ve mantığına dokunarak, Pasifik Okyanusu'ndaki nükleer denemelere son verdi.

Gezegnimizi daha güvenli, sağlıklı ve iyi bir yer haline getirmek için hepimizin yapabileceği az ya da çok bir şeyler var. Her ne şekilde olursa olsun, inandığımız şeyin arkasında durmak ve aynı şeyi yapan insanlarla dayanışmak bizi daha güçlü kılabilir.

Bugün Dünya'nın, daha iyi bir geleceğe inanan insanların harekete geçmesine her zamankinden çok ihtiyacı var. Bu yüzden bir araya geldiğimiz zaman, her şeyi başarabileceğimizi defalarca kez kanıtlamaya devam edeceğiz.

30 yıl önce ne oldu?

Rainbow Warrior'ın hazin hikayesi

Rainbow Warrior 1985 yılının Mart ayında ABD'nin Florida Eyaleti'nde bulunan Jacksonville'den denize açıldığında güvertede neşeli bir heyecan vardı. Mürettebat onları bekleyen görevleri gerçekleştirmeyi dört gözle bekliyordu. Güzergâhlarındaki ilk durak noktası Kuzey Pasifik Okyanusu'nda bulunan Marshall Adaları'ndaki Rondela Mercan Adası'ydı. Adanın 300'den fazla sakini Greenpeace'den yardım istemişti. ABD'nin, 1946-1958 yılları arasında, Bikini Mercan Adası'nda gerçekleştirdiği nükleer silah denemelerinin sonradan ortaya çıkan etkilerinden mustariplerdi. Geniş bir alana yayılmış radyoaktif kirlenme ile karşı karşıya kalmışlardı. Adanın birçok sakini kanser ve sakat bebek doğumlarını da kapsayan ciddi sağlık problemleri çekiyordu. Rongelaplılar radyoaktif kirliliğe maruz kalan evlerinden Mejato Adası'na taşınmak için *Rainbow Warrior*'dan yardım istedi. Artık 44 metre uzunluğundaki *Rainbow Warrior*'ın yeni bir görevi vardı; Mejato Adası'ndan Japonya'nın nükleer atıklarını Pasifik Okyanusu'na atma planlarına yüksek sesle karşı çıkan iki Pasifik ülkesine, Kiribati ve Vanuatu'ya yelken açacaktı. Daha sonra Yeni Zelanda'ya uğrayacak ve Fransa'nın nükleer deneylerini engellemek amacıyla Fransız Polinezyası'ndaki Moruroa Mercan Adası'na doğru yolculuğuna devam edecekti.

Mart 1985 başarıları: Pasifik Okyanusu Fransız Nükleer Deney Bölgesi'nin komutanı Amiral Henri Fages yılın başında Greenpeace'in Moruroa'ya yapacağı protesto seferi hakkında duyum almıştı. Fransa'nın istihbarat teşkilatı olan Fransa Dış Güvenlik Genel Müdürlüğü (DGSE) Başkanı Pierre Lacoste'u endişeli bir şekilde durumdan haberdar etti. Mart başında Amiral Fages, Savunma Bakanı Charles Hernu ile doğrudan temasa geçti ve nükleer deneylerde herhangi bir kesinti olmaması için hükümetin uygun stratejiler geliştirmesini istedi. Bunun üzerine Charles Hernu, bakanlıkta "strike force" isimli bir çalışma grubu kurdu. 19 Mart tarihinde İstihbarat Teşkilatı Başkanı Pierre Lacoste, Savunma Bakanlığı'ndan *Rainbow Warrior* protestosunu durdurmak ve ajanlarını Greenpeace kampanyasına karşı kullanmak doğrultusunda talimat aldı.

Nisan/Mayıs 1985: 23 Nisan tarihinde Greenpeace'in Yeni Zelanda Auckland'daki ofisine kısa saçlı bir kadın geldi. Bu çekingen genç kadının adı Frédérique Bonlieu idi ve yardım etmek için geldiğini söyledi. Ofisin

kapısı gönüllülere her zaman açıktı. Bonlieu'ya bilgilendirme broşürleri gönderme, adres etiketleri düzenleme ve Greenpeace Yeni Zelanda Merkez Ofisi'ne gelen telefonları cevaplama işleri verildi. Bu genç kadının *Rainbow Warrior* kampanyasının neredeyse tüm detaylarının sırdaşı haline gelmesi uzun sürmedi. Bonlieu, Greenpeace'de geçirdiği haftalar boyunca öğrendiği tüm bilgileri Paris'e gönderdi. Aslında Frédérique Bonlieu'nun gerçek adı Christine Cabon'du ve Fransız istihbaratı için çalışıyordu. Bundan kısa bir süre sonra "Opération satanique" planlandı. Amaç iki limpet mayını ile *Rainbow Warrior*'a zarar vermektir. DGSE, Korsika'nın Aspretto bölgesinde eğitilmiş olan bir savaş dalgıçları birimini saldırıyı planlamak ve uygulamak için görevlendirdi.

Haziran 1985: "Opération satanique", Fransız ajanlarının planlara göre yerleştirilmesi ile başladı. Yakınlardaki Yeni Kaledonya'ya kayıtlı bulunan, 11 metre uzunluğundaki "Ouvea" isimli yat 22 Haziran'da Yeni Zelanda'ya ulaştı. Bu yüzücü hareket üssü patlayıcı

maddeler, dalış ekipmanları, İngiltere'den gemiye alınmış bir Zodiac şişme botu ve birçok eğitilmiş dalgıç taşıyordu. Alain Mafart ve Dominique Prieur de İsviçre'den gelen "Alain ve Sophie Turenge" isimdeki yeni evli bir çift kisvesi altında aynı zamanlarda Auckland'e ulaştı. Bir gün sonra Jean Louis Dormand, Los Angeles'dan Yeni Zelanda'nın en büyük şehrine geldi. Asıl adı Louis-Pierre Dillais idi. DGSE'de yarbay olarak görev yapıyordu ve "Opération satanique"nin koordinatörüydü. 7 Temmuz'da dalgıç Alain Tonel ve Jacques Camurier'nin de katılımıyla 12 kişilik komando takımı tamamlanmış oldu.

7 Temmuz 1985: Bundan yalnızca birkaç saat sonra, *Rainbow Warrior* yelkenli tekne ve deniz motorlarının eşliğinde Marsden Rıhtımı'na yanaştı. Barış gemisinin Auckland Limanı'na varışı yüzlerce Yeni Zelandalı tarafından karşılandı.

10 Temmuz 1985: Ay ışığı Auckland Limanı'nı aydınlatıyordu. Akşamın ilerleyen saatlerinde iki kişi Marsden Rıhtımı'na takma motorlu şişme bir bot bağladı. Yeni Zelanda'daki bu kış akşamı yıldızlı ve soğuktu. Kimliklerinin daha sonra araştırmacı gazetecilik çalışmalarıyla Jacques Camurier and Alain Tonel olduğu tespit edilecek olan iki dalgıç dalış kıyafetlerini giydi, oksijen tüplerini taktı, maskelerini yerleştirdi ve sentetik kauçuk teçhizatlarına patlayıcı yüklerini bağladı. Sonra suda kayboldular ve *Rainbow Warrior*'a doğru daldılar. Yalnızca birkaç dakika sonra geminin gövdesi önlerine çıktı. Dalgıçlardan biri pervaneye doğru yüzdü ve buraya iki limpet mayınından küçük olanını sabitledi. İkinci dalgıç ise 10 kg. ağırlığındaki ikinci bombayı makine odasının dış duvarına yerleştirdi. Ateşleyici parçaları da yerleştirdikten sonra, dalgıçlar şişme botlarına geri döndüler. Takma motor ve maskelerini denize atıp, botu yakınlardaki bir kumsala

çıkardılar. Ardından Mafart ve Prieur tarafından kiralanmış bir karavanla alanı terk ettiler.

10 Temmuz 1985: *Rainbow Warrior*'daki ortak oda o akşam alışıldığından daha az doluydu. Saat gece yarısına yaklaşıyordu. *Rainbow Warrior* ile yelken açmak isteyen bazı kaptanlar ve birkaç mürettebat burada sohbet ediyor, mürettebatın geri kalanı ise yataklarında uyuyordu. Daha erken saatlerde ortak oda doluydu, kampanya yöneticisi Steve Sawyer'ın doğum günü kutlanıyordu. Steve daha sonra karadaki bir toplantıya katılmak için gemiden ayrıldı. Portekizli fotoğrafçı Fernando Pereira hala ortak odadaydı.

İlk bomba gece 11.38'de patladı. Gürültülü bir darbe ortak odayı salladı, insanların oturdukları yerlerden fırlamalarına neden oldu. Gemi korkutucu bir şekilde sallanmaya, tehlike durum aydınlatması ise yanmaya başladı. Geminin mühendisi Davey Edwards 'Darbe makine odasından geldi,' diye bağırdı. Zararı incelemek için odaya koştu ve gördüklerine inanamadı. Makine odasının merdivenlerinin başında durdu; yan duvarda açılmış garaj kapısı büyüklüğünde bir delikten gemiye su dolduğunu görebiliyordu. *Rainbow Warrior* saniyeler içinde yan yatmaya başladı ve patlama sırasında uyumakta olan Kaptan Peter Willcox herkese bir an önce gemiyi terk etme çağrısı yaptı. Geminin İsviçreli doktoru Andy Biedermann, ikinci kaptan Martini ve Fernando ile birlikte tüm kabinleri kontrol etmek için aşağıya indi ve o panikle gözlüklerini bulamayan aşçı Margaret Mills'in yatağından çıkıp gemiden inmesine yardım etti. Fernando Pereira 'Gemi batıyor, gemi batıyor,' diye bağırdı ve değerli kamera ekipmanlarını kurtarmak için kabinine koştu. Tam bu anda ikinci mayın patladı ve mürettebat rıhtıma akın etti. Ancak bir

fire vardı. Patlamanın etkisiyle bilinçsiz bir halde yere düşen, iki çocuk babası Fernando Pereira batan geminin içinde boğularak hayatını kaybetti. Cansız bedeni ise ertesi gün dalgıç polisler tarafından çıkarıldı.

11 Temmuz 1985: Steve Sawyer o gece saat 01.00'i biraz geçte telefona çağırıldı. İş arkadaşı Elaine Shaw'ın gözyaşlarına boğulmuş sesini duyunca korkunç bir şey olduğunu anladı. Greenpeace'deki diğer iş arkadaşlarıyla birlikte, hayatta kalan mürettebatın ifadelerinin alındığı Aclan'daki polis istasyonuna koştu. Yeni Zelanda saatiyle 02.00'de çevre örgütüne ait tüm ofislere kısa bir teleks çekildi. Telekste şu yazıyordu: “*Rainbow Warrior* iki patlama sonrası Yeni Zelanda Auckland Limanı'nda battı. Sabotaj olma ihtimali yüksek. Bir mürettebat kayıp.” Ertesi sabah Auckland Star gazetesi “Greenpeace sabotaj diyor!” manşeti ile yayınlandı.

11/12 Temmuz 1985: Ölümcül patlama haberi Yeni Zelanda'da büyük bir korku yarattı. Bu ülke daha önce devlet terörü ile hiç karşılaşmamıştı. Polis yaklaşık 100 memurun görev aldığı özel bir araştırma ekibi kurdu. Bu ekip birkaç gün içerisinde 400 tanık ifadesi ve ortalama 1000 kanıt topladı. Soruşturmaya birkaç saat içerisinde hızlı bir başlangıç yapıldı: Bir yelken kulübünün gece bekçileri dürbün ile iki kişinin şişme bir bottan bir karavana eşya taşıdığını görmüşlerdi. Bu kişilerin hırsızlık amacıyla yelkenlilere girdiklerini düşünerek, aracın plakasını not etmişlerdi: LB 8945. Plaka takip edildi ve aracın Auckland Havalimanı yakınlarındaki bir araba kiralama şirketine ait olduğu anlaşıldı. Dedektifler karavanın Turenge isimli İsviçreli bir çift tarafından kiralandığını öğrendiler. Pusuya yattılar ve ikiliyi 12 Temmuz sabahı yakaladılar. Çift kiraladıkları aracı geri bırakmak için gelmişti fakat kendilerini kelepçelenmiş buldular. Ancak operasyonda yer alan diğer gizli ajanlar kaçmayı başardı. Tahminen Fransız denizaltısı “Rubis” tarafından Auckland'dan alındılar. Bu sırada “Ouvea” da bilinçli olarak Pasifik Okyanusu'nda batırıldı.

Evli görünen İsviçreli çiftin pasaportları sahte çıktı ve ikili polis sorgusu sırasında bile gerçek kimliklerini açıklamayı reddetti. “Sophie Turenge”in kaldığı otelden yaptığı bir telefon konuşması soruşturmanın ilerlemesine yardımcı oldu. Arama, polisin ilk başta takip edemediği bir Paris numarasına aitti. Hükümetinin saldırıda oynadığı rolün farkında olmayan Fransız İçişleri Bakanlığı gönüllü olarak gerekli bilgiyi sağladı. Bu numara, Fransız istihbarat servisine ait çok gizli bir irtibat numarasıydı.

Temmuz-Eylül 1985: Paris, saldırıyla herhangi bir bağı olduğunu önce inkar etti. İki Fransız ajanının sabotaj sırasında yakalandığı daha sonra açıklandı. Böylece Başkan François Mitterrand'ın araştırma komisyonu kurmaktan başka seçeneği kalmadı. Bu komisyon, iki hafta sonra taraflı bir itirafatla bulunmaya zorlandı. DG-SE'nin Greenpeace'i gözetlediğini itiraf ettiler ancak ölümcül olayla herhangi bir ilişkileri bulunduğunu inkar ettiler. İstihbarat Servisi Genel Merkezi “Opération satanique” ile ilgili belgeleri yok etmekle meşgulken polis, gazeteciler ve Greenpeace her gün yeni bir bulgu ortaya çıkardı. Kısa bir süre içinde inkarların tek amacının olayı örtbas etmek olduğu anlaşıldı. 17 Eylül tarihinde

Le Monte gazetesi, İstihbarat Servisi Başkanı Lacoste ve Savunma Bakanı Hernu'nun saldırıdan haberdar olduğunu ve muhtemelen saldırının düzenlenmesi için talimatı onların verdiğini yazdı. Lagoste ve Hernu 48 saat içerisinde istifalarını vermeye zorlandı. Bu ilişkiler ağında gittikçe çıkmaza giren François Mitterrand ise ofisinde kalmayı başardı. 22 Eylül tarihinde Başbakan Laurent Fabius daha fazla reddedilemeyecek olanı sonunda itiraf etti: Fransız ajanları onlardan talimat alarak, *Rainbow Warrior*'u batırmıştı.

Kasım 1985: Mafart ve Prieur'a karşı açılan dava tüm dünyadan gazetecilerin katılımıyla, Auckland'da başladı. Savcılar zanlıların suçunu kanıtlamak için 100 görgü tanığı ileri sürdüler. Bu sırada sahne arkasında çılgına dönmüş bir şekilde telefon konuşmaları yapıyordu. Paris, uzun oturumlar yapılmasını ve Fransız İstihbarat Servisi'nin metotlarının daha fazla açığa çıkarılmasını, ne pahasına olursa olsun, engellemek istiyordu. Bu amaçla ekonomisi tarım ihracatına dayalı olan Yeni Zelanda'ya baskı uygulamaya başladı. Sanık ve adli takibat arasında bir anlaşmaya varıldı. Bu anlaşmaya göre iki ajanın gemiye mayınları yerleştirdiği ve Fernando Pereira'nın ölümüne sebebiyet verdiği dolaysız olarak kanıtlanamıyordu. Sanık çift, duruşmanın başında kasıtsız adam öldürme ve maddi hasar suçlamalarını kabul etti ve duruşma 34 dakika sonra Mafart ve Prieur'a 10'ar sene hapis cezası verildi.

Temmuz 1986: Mahkeme Başkanı Ronald Davison mahkeme kararına “Bu ülkeye gelen ve terörist faaliyetlerde bulunan kişiler, hükümetimize rağmen kısa bir tatil yapmayı ve ülkelerine kahraman olarak dönmeyi bek-

leyemezler,” diye yazdı. Ancak sonraki gelişmeler ne kadar yarıldığını gösterdi. Paris'in Yeni Zelanda'dan Avrupa'ya yapılan tereyağı ve kuzu eti ithalatını Avrupa Ekonomi Topluluğu'nda veto etme tehditlerinden sonra, Birleşmiş Milletler'in aracı olduğu bir anlaşma yapıldı. Sekiz ay sonra Mafart ve Prieur Auckland'daki Mount Eden cezaevinden Pasifik Okyanusu'nda bir Fransız askeri üssü olan Hao Mercan Adası'na nakledildi. Bu adadan üç sene boyunca ayrılmamaları gerekiyordu.

Ancak bu iki ajan iki sene içerisinde Fransa'ya geri döndü. Mafart'ın esrarengiz mide şikayetlerinin mercan adasında tedavi edilemediği söylendi. Dominique Prieur ise Fransa'nın yeni başbakanı Jacques Chirac'ın askeri üssü ziyareti sırasında küçük bir tavsiye aldı: “Sizi eve getirmek için iyi bir nedene ihtiyacımız var. Örneğin mutlu bir habere.” Ajan kastedileni anladı. Kocası mercan adasındaki askeri üssün başı olarak atanan Prieur hamile kaldı ve bu şekilde Haziran 1988'de Fransa'ya dönmesine izin verildi.

1987-1995: Prieur ve Mafart'ın Paris'e ulaşmaları kutlandı. Kısa bir süre sonra terfi aldılar ve 1990 yılında Devlet Üstün Hizmet Madalyası ile ödüllendirildiler. Harekatı karadan organize eden ve saldırıya dair hiçbir ceza almayan Louis-Pierre Dillais, 1993 yılında İstihbarat Servisi Koordinatörü ve Savunma Bakanı'nın kişisel danışmanı olarak görevlendirildi. Ölümcül saldırıdan 10 yıl sonra “Opération satanique”in başkomutanı General Jean-Claude Lesquer, “Grand Officer de la Légion d'Honneur” oldu ve böylece ülkenin en yüksek dereceli ikinci takdimnamesi ile ödüllendirildi.

Fransa tahkim işlemleri sonrası Greenpeace'e toplamda ortalama 8 milyon Frank “tazminat” ödedi. Fernando Pereira'nın ailesi ve Yeni Zelanda'ya da tazminat ödendi. *Rainbow Warrior*'un enkazı 1987 yılının Aralık ayında törenle bir Yeni Zelanda körfezinde batırıldı. Hemen ardından Greenpeace, tazminat paketinin bir kısmını yeni bir sancak gemisine, ikinci *Rainbow Warrior*'a yatırdı.

Saldırıdan sonra Greenpeace'in desteği arttı. Fransız terör darbesi dünyanın geri kalanının bu çevre örgütüne sempati duymasını sağladı. Bu da daha fazla üye ve desteğin önünü açtı.

Tüm bu süreçlerin sonunda bazı sorular cevapsız kaldı: Gemiye batırmak için son emri kim verdi? Savunma Bakanı Charles Hernu ve Başkan François Mitterrand saldırının planlanmasında ne kadar yer aldı? Bazı sorular geç de olsa, istihbarat servisinin eski başkanı Pierre Lacoste'un 1997 yılında yayınladığı “Un amiral au secret” isimli anı kitabında cevap buldu. Lacoste kitabında saldırıdan 6 gün önce, yani 4 Temmuz tarihinde Hernu ile operasyonu onayladıklarını iddia etti. Ayrıca operasyonun 15 Mayıs tarihinde Mitterrand tarafından kabul edildiğini ve kendisine planlanan operasyonun tüm detaylarının anlatıldığını belirtti. O günün, Başkan'ın bombalamaya onay verdiği gün olduğunu yazdı.

Enerji [D]evrimi

Türkiye'nin enerji ihtiyacını karşılamak için kömür ve nükleere ihtiyacı olmadığını ortaya koyan yeni Enerji [D]evrimi raporunu yayınladık. Avrupa Birliği Yenilenebilir Enerji Konseyi ile ortaklaşa hazırladığımız ve Kemal Derviş'in önsözü ile sunduğumuz rapor, Türkiye'nin 2023 yılına kadar yenilenebilir enerji üretimini yaklaşık iki katına çıkarabileceği bir yol haritası açıklıyor.

“TAŞ DEVRİ, DÜNYA ÜZERİNDEKİ TAŞLAR BİTTİĞİ İÇİN SON BULMADI VE PETROL DEVRİ DE DÜNYADAKİ PETROL TÜKENMEDEN ÇOK DAHA ÖNCE SONA ERECEK.”

Şeyh Zeki Yamani, Suudi Arabistan Eski Petrol Bakanı

Uzmanlar, iklim değişikliğinin en kötü etkilerini önlemek için, enerji tüketme ve üretme biçimimizde köklü bir dönüşümü derhal başlatmamız ve gelecek on yıl içinde bunları çoktan uygulamaya koymuş olmamız gerektiği konusunda mutabıktır. Öte yandan özellikle Türkiye gibi gelişmekte olan ülkeler ve bu ülkelerin büyüyen ekonomilerine paralel olarak artan enerji talepleri ve ışıkların açık kalması için bu talebin bir şekilde karşılanması gerektiği göz önünde bulundurulduğunda; bu zorlu görevin ölçeğinin bir yandan ekonomik büyümeyi korurken, diğer yandan da enerjiyi üretim, tüketim ve dağıtım yöntemlerimizde topyekûn bir değişiklik yapmayı gerektirdiği noktasına varıyoruz.

Bu noktada sormamız gereken, enerji ihtiyacımızı hangi kaynaklardan karşılayacağımız olmalı. Enerjiyle olan ilişkimizi alışlagelmiş yöntemlerle devam ettirip petrol, kömür ve nükleer enerjiye mi bağlı kalacağız, yoksa yenilenebilir kaynaklara dayalı bir enerji üretim sistemine doğru mu yol alacağız?

İklim değişikliğinin yıkıcı etkilerinin yaşanmaması için küresel ısınma artışını 2°C'nin altında sınırlayabilmemizi bir devrimden başka hiçbir şey sağlayamaz. Ancak burada Asimov romanlarında tasvir edilen ütöpik bir devrimden söz edildiği sanısına kapılmayın lütfen. Bahsettiğimiz Enerji [D]evrimi teknik olarak mümkün, uygulanabilir ve alışlagelmiş yöntemlere göre çok daha iyi sonuçlar veriyor.

Enerji [D]evrimi, Türkiye'nin enerji ihtiyacı ve nasıl karşılanacağı üzerine bir modelleme çalışması ve sonuçları analiz eden bir rapor olarak 1 Temmuz'da yayınlandı. Bu rapor iki senaryonun karşılaştırılması temeline dayandırıldı. Referans senaryosu, eğer halihazırdaki enerji politikasıyla ekonomik etmenler ve trendler aynı şekilde devam eder ve fosil yakıtlara bağlı bir enerji üretimini devam ettirsek geleceğimizin nasıl görüldüğünü detaylı olarak tarif ediyor. Raporda kullanılan enerji konusundaki temel verilerin dayanağı olarak Uluslararası Enerji Ajansı'nın (IEA) tahminleri esas alındı. GSYİH büyüme öngörülerini Bahçeşehir Üniversitesi Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Merkezi (BETAM) temin etti. Sağlanan veriler daha sonra Alman Uzay Enstitüsü (DLR) tarafından hazırlanan IEA tahminlerini 2050 yılına dek genişletebilen bir modele yerleştirildi. Enerji [D]evrimi senaryosu ise referans senaryosuna dayanarak ve GSYİH ile nüfus artışı öngörülerini aynı tutularak DLR tarafından geliştirildi. Enerji [D]evrimi senaryosu referans senaryodan farklı olarak nükleer santralleri devreye almayıp, kömürü kademeli olarak devreden çıkarmayı öngördü. Bu raporda yalnızca iki farklı enerji yolunun gerçekleşme olasılıkları değerlendirilmedi; aynı zamanda bu iki farklı yolun gelecekte yol açacağı yakıt maliyetleri, sağlayacağı iş imkânları ve enerji sektöründeki su kullanımı ihtiyaçları da hesaplandı.

Raporun temel bulguları fosil yakıtlardan uzaklaşıp, enerji verimliliği ve yenilenebilir enerjilere dayalı bir modele geçmesinin Türkiye açısından her anlamda daha iyi sonuçlar vereceğini kanıtlıyor. Uygulayacağımız Enerji [D]evrimi sayesinde kömürün yıkıcı etkilerinden korunup, nükleer bir felaket riskiyle yaşamak zorunda kalmamak mümkün. Dünya hızla yenilenebilir enerjilere doğru yol alıyor, 2014 yılında dünyada devreye alınan santrallerin %60'ını yenilenebilir enerji santralleri oluşturdu. Türkiye ise bu alanda takipçi mi, öncü mü olacağına karar vermesi gereken bir yol ayrımında.

Enerji [D]evrimi raporuna aşağıdaki link vasıtasıyla ulaşabilirsiniz.
<http://www.greenpeace.org/turkey/tr/press/reports/enerji-devrimi-15/>

Raporun temel bulgularını beş ana başlıkta toplayacak olursak:

- **Enerji talebi** Referans senaryosu dahilinde toplam nihai enerji talebi 2050 yılında %92 oranında artarak, halihazırdaki 3,359 PJ/yıl'den 6,438 PJ/yıl seviyesine yükselecektir. Enerji [D]evrimi senaryosunda ise nihai enerji talebi, halihazırdaki tüketim ile karşılaştırıldığında %25 gibi çok daha düşük bir artış gösterecek ve 2050 yılında dek 4,184 PJ/yıl'a ulaşacaktır.

- **Elektrik talebi** Enerji [D]evrimi senaryosuyla yıllık toplam elektrik talebi 2050 yılına dek 193 TWh/yıl'dan 397 TWh/yıl'a yükselecek. Referans senaryosu ile karşılaştırıldığında endüstri, konut ve servis sektörlerindeki verimlilik önlemleri, yaklaşık 132 TWh/yıl'lık bir üretimden kaçınma imkânı sağlıyor. Böyle bir düşüşe tüm talep sektörlerinde, özellikle eldeki en iyi teknolojilerin ve yüksek verimlilikteki elektronik aygıtların kullanılmasıyla ulaşılabilir.

- **Yatırım tutarları** Enerji [D]evrimi ile 2050 yılına kadar referans senaryoya göre 149 milyar Euro fazladan yatırım yapılırken, yenilenebilir enerjinin doğası gereği yakıt maliyetlerinden 271 milyar Euro'luk tasarruf sağlanır. Yenilenebilir enerji kaynakları 2050 sonrasında da yakıt maliyeti olmadan elektrik üretmeye devam eder.

- **Elektrik üretiminin gelecekteki maliyetleri** Yenilenebilir enerjilere geçmek ve yeni teknolojileri uygulamak neticesinde, Enerji [D]evrimi senaryosuyla elektrik üretiminin gelecekteki maliyetleri 2018'e kadar artar. Ancak bu fark 2020'ye dek kWh başına 1 €cent'ten daha az olacak. Konvansiyonel fosil yakıtların yüksek fiyatları ve elektrik üretiminin daha düşük CO₂ yoğunluğu nedeniyle, 2023'den itibaren elektrik üretiminin maliyetleri ekonomik anlamda Enerji [D]evrimi senaryosunun lehinde olacak ve birim elektrik (kWh) maliyetleri 2050'ye dek referans senaryosundakilerin 4.3 €cent altında kalacak.

- **İstihdam** Enerji [D]evrimi'yle 2030 yılına kadar, genel enerji sektöründe iş imkânları referans senaryodan %36 daha fazla olarak gerçekleşir.

Nükleer mücadelesinde sen de yanımızda ol!

Sadece Akkuyu değil; arkadaşların, sen ve sevdiklerin...
Kısaca tüm canlılar tehdit altında. Onları korumak için
harekete geç!

GREENPEACE

imza.greenpeace.org/akkuyu